

Za poduk in kratek čas.

Škofija in nadduhovnja Ptujška.

(Dalje.)

moč. — Ogerska vlada izdeluje načrt nove verske postave, nam se ne zdi, da ima sedanja vlada za tako postavo srečno roko. — Nekdanji minister grof Alb. Potocki je umrl v Parizu. Mož je bil odličen Poljak pa tudi zvest kat. cerkvi. — Drž. zbor za ogerske dežele še ni izvršil svojega dela ter se močje še zdaj pričkajo, menda le bolj iz navade.

Vunanje države. Sv. Oče Leon XIII. izdajo kmalu novo okrožnico gledé „katol. shodov“; liberalci pa bi jih najraje vtajili. — V tem, ko se ital. kralj Umberto zabava v Berlinu, godé so v Lombardiji veliki nemiri, posebno pri Milanu so koloni, t. j. kmetje, ki imajo zemljo od graščin v najem, hudi, reve nimajo s čem vplačati najemnino. — O spanjski kraljici gre glas, da je zbolela, vendar pa se pristavlja, da ni nje bolezen nevarna. — Razstave v Parizu so, vsaj, kakor je podoba, Francozje sami najbolj veseli; tudi ji tujih gledalcev ne manjka. — Štrajki v nemških premogovih jamah pri Bochumu itd. bodo brž kmalu pri kraji in kakor je podoba, bode zmaga na strani delalcev, vsaj kar se tiče ur za delo. — V Berlinu je sedaj veselo in je ital. kralj Umberto lahko zadovoljen s tem, kako so ga vsprejeli. — V Monakovem je umrla kraljica-udova Marija Avgusta. Bila je do leta 1874 protestantka, tisto leto pa je prestopila h katoliški veri. — Kakor se sodi, snideta se ruski car in nemški cesar v Kielu še to poletje, v Berlinu pa ne pojde car. — Bolgarski knez, princ Koburški, išče si neveste in sicer na Francoskem, v kraljevi rodbini orleancev. — Med rumunskim kraljem in njegovo vlado zopet ni več vse v redu, kajti vlada ne dovoli kralju pol milj. za prestolonaslednika, princa Ferdinanda. — Po Srbiji so se burje vlegle in Kistič, ki je sedaj vladar, upa, da pojde z mladim kraljem lahko v Pariz k razstavi. — Znano je, da so Madjari v rodu s Turki in zato so prijatelji Turčiji in nek madjarski prerok, Vambery, razkazuje sedaj v Londonu Angležem, kako da je turske države v Evropi še potreba. To pa to! — Iz Aten se javlja, da se popelje vsa kraljeva rodbina v ponedeljek, dne 27. maja, v Petrograd ter ostane ondi dalje časa. — Gledé samojskih otokov v Tihem morji še konferenca v Berlinu ni izrekla svoje sodbe, toliko pa je že gotovo, da ne pridejo Nemcem v roke. — V Ameriki se razcvita kat. cerkev prav lepo in jih je v „zjedinjenih državah“ sedaj že 12 milj. Kar je pa še vredno več, je to, da so iz večine odlični in odločni. V Novem Yorku je stopilo deklet v samostan usmiljenih sester in nje premoženje znaša bojda 4 milj. dolarjev. Liberalcem se zdi, da je to nemogoče.

Po njegovi smrti je sv. Virgilij vsled prošnje Hotimoroye poslal v Karantanijo duhovnika Latina in več drugih duhovskih pomočnikov. Pa teh delovanje so paganski Slovenci že zelo uvirali. Nekateri podpihovalci so namreč ljudstvo proti misijonarjem našuntali, češ, da jih hočejo duhovniki spraviti popolnoma pod nemško oblast. Že pod Hotimirom so se paganski Slovenci dvakrat proti krščanstvu uprli, a s pomočjo bavarskih zaveznikov je slovenski knez upor takoj v začetku zadušil in trdovratni malikovalci morali so molčé gledati, kako se je prava vera razširjevala. Ko pa je Hotimir l. 769. umrl in je njegov naslednik Valhun začel častilce starih bogov z orožjem h krščanski veri siliti, spuntali so se neverni plemenitaši zlasti v okraju denešnjega Maribora, Celja in Slov. Gradeva v tretje s tako silo, da je Valhun moral iz dežele bežati. Zmagovalni malikovalci so kar divjali, duhovnike izpodili, cerkve podrli in veliko kristjanov, ki se niso hoteli v malikovanje povrniti, grozovito pomorili. Čez tri leta so pa kristjani s pomočjo bavarskega vojvode Tasila II vendar le zmagali in Valhun se je vrnil zopet v Karantanijo. Podrte krščanske cerkve so se zopet popravile in tudi nove so se zidale, malikovalstvo pa je polagoma zginilo iz naših krajev.

Na svoje stare dni obiskal je Karantanijo tudi sv. Virgilij, da bi se o stanu cerkva z lastnimi očmi prepričal in videl, kako je s sv. vero. Na tem svojem potovanju prišel je tudi v Ptuj, kjer so ga z nepopisljivo častjo sprejeli ter ga kot „zemeljskega boga“ častili. Ko je ondi ustanovil župnijo in posvetil nekatere duhovnike, podal se je proti vzhodu, baje do izтока Drave v Denavo. Povsod je učil ljudstvo, posvečeval duhovnike in cerkve in delil zakrament sv. birme. In vedno bolj se je razcvetalo krščanstvo, ki bi si bilo brezdvomno že takrat srca vseh Slovencev pridobilo, ko bi Nemci s Slovenci ne bili sem ter tje zelo trdosrčno ravnali. Tudi Obri še niso mirovali, ampak so Slovence, v Panoniji živeče večkrat napadali ter jim mnogo škode učinili.

Sv. Virgiliju, ki je 27. novembra l. 784. v Gospodu zaspal, sledil je kot škof v Solnogradu Arnon. Od njega se pripoveduje, da je takoj po nastopu škofijske službe prišel v Ptuj, kjer je dal iz podrtin stare cerkve, katero so bili Obri porušili, sezidati novo cerkev. Pa tudi ta je bila v bojih med Obri in Franki razdjana in tako je Ptuj ostal zopet precej časa brez dostojne hiše božje.

Ko so pa l. 796. bili Obri od Pipina sina

Karola Velikega popolnoma premagani, lotil se je vsled ukaza cesarjevega Arnon z novimi močmi misijonskega dela po Panoniji in slovenskih pokrajinah. Blagoslavljal je cerkve, posvečeval mešnike in oznanjeval besedo božjo, za kar mu je Karol Veliki daroval tretjino svojih zemljišč, katere je za sv. vero pridobil. Pa desetino pobirati mu je Alkuin, slavni učitelj Karolovih otrok, odsvetoval, ker bi to vtegnilo ljudstvo razkačiti in krščanstvu odtujiti.

(Dalje prih.)

Smešnica 21. Svoje dni so bili prignali bučelskega tata pred sodnika, trdega Nemca ter so mu tatú tako-le naznanili: „Der hat am Grossfrauentag einen Bienenstock gestohlen“. Sodnik brž poišče v slovarji besede. „Ti si“, reče na to tatu, „ti si tedaj velike babe den bučelo palico ukradel!“
J. B.

Razne stvari.

(Šolstvo) Nj. veličanstvo svitli cesar je daroval za šolo pri sv. Pavlu pri Bolski 200 fl. iz lastnega premoženja.

(Sv. birma.) Nj. ekscelencija mil. knezokof delé zakrament sv. birme in tem tednu v Završki dekaniji, prihodnji teden pa v dekaniji Velike nedelje.

(„Slov. društvo“.) Zborovanje „Slov. društva“ v Žalci, dne 29. maja je bilo izredno sijajno. Poročili drž. poslanca M. Vošnjaka in lež. poslanca dr. Serneca ste se vzprejeli s splošnim odobravanjem. Resolucije o verski-tarodni šoli, slov. podružnicah c. kr. kmetijske družbe v Gradci, slov. paralelkah na c. kr. gimnaziji v Celji so vzbudile veliko navdušenje. (Če v prih. listu.)

(Obč. zbor.) „Slov. Matica“ v Ljubljani na dne 5. junija občni zbor in je volitev neaterih udov v odbor na dnevnem redu.

(Slovstvo.) V tiskarni družbe sv. Morja v Celovci je prišel na svitlo ličen zvezek domačih in tujih živali v podobah“ Fr. Erivca, v tiskarni J. Blasnikovih dedičev v Ljubljani pa: „George Stephenson, oče železnic“. rve mu je cena 80, zadnjemu pa 40 kr.

(Obč. zdravnik.) dobijo v Mozirje, k. Lovrencu na k. ž., v Št. Jurij v slov. gor., Slivnico, Sevnico, Gorjujo Kungoto, Jarenino, Šibnico, Vojnik, Središče in na Planino. Podre do bodo od občine po 500 do 900 fl. Službo mlaje dež. odbor v Gradci.

(Za slovensko šolo) sklenile so v zadnjem času se potegniti občine Kalobje v Celjem, Slivnica v Smarskem in Sromlje v Breškem okraju Slava!

(Odvetnik.) Naznanja se nam, da odpre dr. Val. Temnikar odvetniško pisarno v Slov. radi.

(Občina.) V obč. zastopu Celjske okolice godé se prav čudne reči in za to ni bilo mogoče slov. možem vdeleževati se posvetovanja v njem.

(Nadučitelj) na Gorenji Polskavi je postal g. Jožef Sabati in gosp. Martin Zupančič, podučitelj v Gomilski.

(Preiskava.) V unem tednu je bila dolga in mučna preiskava slov. dijakov na c. kr. gimnaziji in na c. kr. učiteljski v Mariboru. Kolikor izvemo o njej, ni spravila na svitlo druga, kakor nevoljo, tlečo v srcih dijakov. Našim gg. poslancem bodi pa skrb, da se ne pozabi ta preiskava.

(Hranilnica.) Kakor razkazuje „Marb. Ztg.“, hodilo je pri neredu v mestni hranilnici za 2178 gl. in 37 kr. Toliko denarja je bivši tajnik bil sam vzprejel, ne da bi bil imel za to pravico ter ga ni bil nikjer vračunal. Denar je pa brž povrnil v tem, ko se je preiskava vršila. Hranilnica bi po tem ne trpela nobene škode, vendar pa ga je odbor hranilnice dal iz službe. Prav, kajti najmanjši nered je pri denarnih napravah jim že lahko na škodo!

(G. dr. Bergmann), zdravnik, naselil se je v Slov. Bistrici.

(Podružnica Lurške matere božje) pri sv. Marjeti poleg Rimskih toplic je sprejela od Vatikanske razstave naslednje darove: 1 srebrni, bogato pozlačeni kelih, 1 kazulo z zlatom veziljeno, 2 albe, 2 pasnika, 12 purifikatorij, 12 lavabo-prtičev, 4 korporalije, 5 altarnih pogrinjal, 6 ročnikov in 2 pali.

(Za dijaško kuhinjo Mariborsko) darovali so pri sv. Jakobu v Slov. goricah gg.: A. Fišer, župnik 2 fl., Rajzman M. 1 fl., Očkrl Fr. 1 fl. 40 kr., Očkrl M. 1 fl., Krel P. 1 fl., M. M. 50 kr., neimenovan 4 fl., nabiratelj č. g. J. Šinko 4 fl. 10 kr., vlč. g. Rup. Šuta, dekan v Zavrču 5 fl. Bog plati!

(Nesreča.) Pri „Igli“, skali, ki štrli na na poti iz Luč proti Solčavi, padel je dne 20. maja Fr. Lepičnik, po dom. Breznik, doli proti Savinji. Mož si je razbil glavo in je, se vé, da pri priči umrl. Bolje ograje bi pri „Igli“ že bilo treba!

(Razbojnik.) V Celji je dregnul učenček Fr. Zagožen, dne 16. t. m. svojega tovariša, M. Rojca, dve krat v rebra z nožem in je zadnji vsled tega še tisto večer umrl. To vam je mlado ljudstvo!

(Kasarna.) V Celji sta se v ponedeljek, dne 13. maja ustrelila dva vojaka, podčastnik Stadler in vojak Polič. Uzrok je bilo bojda nju slabo zadržanje.

(Mačja pečenka.) V nemškem listu „Welt-Blatt“ piše nekdo iz Fulde ter odviše hvali mačjo pečenko in priporoča nemškim bralcem, naj zavživajo mačje meso. No, ako bodo olikani Nemci mačke klali, kdo jim pa bode miši in podgane lovil?